

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 19. april 2019

Kirkedag: Langfredag/A

Tekst: 1 Mos 22,1-18; Es 52,13-53,12; Mk 15,20-39

Salmer:

SK: 195 * 194 * 197 * 191 * 192

LL: samme

I Folkekirken er vi efter mange års tavshed omkring dette emne igen begyndt at diskutere begrebet arvesynd. Hvad ligger i dette begreb? Hvordan skal vi forstå det? Hvad betyder det for os? Hvordan forkynder vi det – eller fortier det?

Arvesynden er et gammelt teologisk begreb for det faktum, som – efter min bedste overbevisning – dukker op flere steder i Bibelen. Og efter min bedste overbevisning dukker op gang på gang i menneskers liv. Pointen er, at mennesket er en synder, grundet Adams syndefald i Paradisets have.

Når det bliver et problem, et teologisk problem, skyldes det jo, at det forekommer langt de fleste af os temmelig uretfærdigt, at hele menneskeheden skal være syndere og lide derunder og straffes derfor grundet ét menneskes fald og fejl. Og når problemets alvor forsøges benægtet, har det til dels sin begrundelse i, at fortællingen om syndefaldet jo – efter nogles opfattelse – ikke er en faktuel beretning, men en myte, der på en eller anden måde skal fortælle noget eksistentielt om mennesket. Men altså ikke mere eksistentielt end, at det ikke har almen gyldighed. For mig at se, halter sammenhængen og det eksistentielle, når det er således man forstår disse ting.

Men jeg kan da godt forstå, at vi mennesker forsøger at komme uden om sagen. For det er da en uhyrlig tanke, at vi – grundet

det første menneskes fald – i bund og grund skal være syndere, når vi nu ellers bilder hinanden og os selv ind, at mennesket er godt nok på bunden, velvidende, at der hos nogle mennesker er ret langt ned til bunden.

Der er også forskel på at hævde, at vi er syndere, og så den erfaring, at vi gør synd; at vi gør noget ondt og forkert. Men behøver det, at vi gør synd at betyde, at vi er syndere? Som jeg læser Bibelen, så gør det. Så er verden og alt, hvad den rummer, herunder os, underlagt syndighed. I bibelsk sprogbrug betyder det, at verden er vendt bort fra Gud. Vi er vendt bort fra Gud. Vi er i bund og grund i opposition til Gud. Det er ikke længere Gud Herren eller det guddommelige i det hele taget, vi mennesker først og naturligt vender os imod. Synd er at være vendt bort fra Gud. Og det er vi helt fundamentalt.

Det hævder Bibelen. Og mennesker har altid og vil sikkert også altid diskutere, hvorvidt det nu også er rigtigt, og om det skal forstås på den måde, som det kan læses. Men jeg må indrømme, at hvis vi løfter blikket op fra alle vore lærde bøger og filosofiske samtaler og kigger os i spejlet, ser på vore omgivelser, så er det så tydeligt, at vi mennesker er syndere, syndige.

Vi skal *lære* at se bort fra os selv og rette blikket mod den guddommelige. Vi *skal* lære, at det hedder ikke mig selv først. Vi skal *lære* at tage hensyn til andre. Vi skal *lære* at beherske vores egoisme og begær. Vi skal *lære* at tæmme vore instinkter og drifter. For nogen tid siden var der i medierne en sag om en kvindelig landmand, der havde lagt en video af sin søn, der drikker mælk ved siden af en kalv, på Facebook. Det blev mødt af mere end 1700 barske henvendelser fra veganere, hvori mor og barn blev truet med voldtægt, og en skrev, at vedkommende håbede hendes barn blev skåret i småstykker til kød. Hver

eneste dag er medierne fulde af historier om mennesker, der ødelægger andre menneskers liv. Heldigvis er der flere gode mennesker på denne jord end onde; men jeg synes nok, at de onde og deres udgydelser får spalteplass og mediedække så det batter af deres ødelæggelser af menneskers liv. Det er så tydeligt, at det at elske andre end os selv er noget, vi skal *lære*, fordi vi ikke naturligt er vendt mod Gud.

Når vi taler i kirken om synd, så taler vi ofte om handlinger, vi på en eller anden måde kan måle i forhold til De ti Bud. Men med den slags synd er det som med isbjerget. Det er kun toppen af det vi ser, og vi ser kun overfladen. Den slags syndige handlinger er kun det synlige bevis på, at vi er syndere. Vi er adskilt fra Gud. Sådan er det, og det kan der ikke laves om på, uanset, hvor fromme vi så bliver. Mennesker er syndere, og derfor gør de synd. Det er ikke den anden vej rundt, at fordi vi gør synd, så er vi syndere. For så var der faktisk en løsning på problemet: Så kunne vi bare blive fromme nok, det vil være svært, men det er faktisk en mulighed at blive from nok, og aldrig gøre en synd. Men vi ved jo af erfaring, at det er ikke den vej, tingene hænger sammen. For vi kan ikke undgå at synde og vende os fra Gud. Ja, vi nyder endda fra tid til anden at synde. Vi vender det blinde øje til, for det er da ikke så alvorligt. Det er faktisk temmelig alvorligt, at mennesket er vendt fra Gud og kun har syndens død og fortabelse at se frem til.

Hvor alvorligt det er, det kommer til syne i det sted i evangeliet, jeg har valgt at lægge et ekstra fokus i dag. Jesus gjorde sig til eet med den syndige menneskehed. Han tog synden på sig og gjorde den til sin. Og Gud Herren vendte ansigtet bort, forlod ham. Og dér hang han så i den mest totale forladthed og forbandelse, man overhovedet kan forestille sig. Ja, faktisk tror jeg ikke, vi kan forestille os, hvor livløst og håbløst det er, når Gud forlader en. Så er man totalt prisgivet

sig selv og syndens ondskab. Totalt. Forbandet og fortabt. Når der ikke længere er en Gud, og der ikke kommer noget svar på råbet: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Når syndens virkelige følger først rulles ud over en i al deres synlighed og konsekvens, så er man helt alene med sig selv og sit ugudelige jeg. Helt derude var Jesus på korset. Helt derud fortjener ethvert menneske at komme, og helt derud kan vi se vores fremtid, for vi kan ikke undslippe det.

Jesus døde ikke fordi vi har lidt svært ved at overholde De ti Bud eller andre forskrifter for det gode. Det vil godt nok være at skyde gråspurve med kanoner, hvis Jesus skulle helt derud, blot for et par småsynders skyld. Men han døde, fordi menneskeheden ikke vil indse, at det er vantro og ugudelighed og synd, at vende sig fra Gud, og at det er et uafvendeligt livsvilkår, vi ikke kan handle os ud af, lige så lidt som vi kan handle os ud af at være menneske. Vi er syndere og under Guds forbandelse.

Gud er i sin retfærdige og rene hellighed, og vi er i vor syndighed. Gud er livet, vi er synd og død. Og den situation kan vi ikke gøre noget ved.

Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?... Jesus udstødte et højt skrig og udåndede. Og forhænget i templet flængedes i to dele, og officeren sagde: ”Sandelig, den mand var Guds søn.” Og da forhænget flænges, så åbnes der ind til det allerhelligste, ind til Guds trone. Den kærlighed, hvormed Jesus påtog sig menneskehedens synd, var så langt større end den guddommelige vrede og retfærdighed. Den villighed, hvormed Jesus frivilligt gjorde vore livsvilkår til sine, uden at bukke under for dem, var så meget stærkere, så den synd, der bandt os og gjorde os magtesløse, den blev overvundet. Kærlighedens bånd er stærkere end ondskabs og synds bånd.

Jesu kærlighed og retfærdighed rådede bod for synd og død og forbandelse og fortabelse. Fordi Han er Guds søn. Jeg er stadig et menneske, for det menneskelige klæber til mig. Jeg er stadig en synder, for synden klæber til mig; jeg har arvet begge livsvilkår; men jeg er ikke længere prisgivet synd og død og fortabelse i Guds-forladthed. Dét er ikke længere min eneste livsmulighed. Med Jesu død på korset blev nåden og tilgivelsen menneskets frelsesmulighed. Jeg er nu en tilgivet synder. Jeg behøver ikke længere frygte syndens død, for jeg er ikke syndens slave; men jeg er et Guds barn. Dét blev sagt til mig i dåben, da der blev tegnet et kors for mit ansigt og bryst som tegn på, at jeg tilhører den korsfæstede og opstandne Herre Jesus Kristus.

Gud Herren har gjort korset til nådestegnet. Gud har bundet sig selv og os til korset således, at når vi møder Gud ved korset, så møder vi Guds nåde, og Jesu retfærdighed bliver vores retfærdighed. Skylden over synden har Jesus taget på sig. Og han kunne bære den uden at blive dens offer, fordi han kunne møde den med den rene og uselviske og Gud-vendte kærlighed.

Det eneste vi kan og skal gøre er at turde tro på korsets gåde. Og da vil vi kunne høre ham sige til os: Vi går til Paradis!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.